

SERRA D'OR

DOSSIER «GITANOS X DE CATALUNYA» CRISTINA JUNYENT, DAVID COMAS,
GONZALO MONTAÑO PEÑA, CAROLINE MIGNOT I GABRIEL GÓMEZ

ENTREVISTA «BLANCA LLUM VIDAL» XÈNIA BUSSE LLETRES «STEPHEN KING» FÈLIX EDO TENA
CINEMA «SITGES I MOLINS DE REI, TERROR CATALÀ I EXORCISMES COL·LECTIUS» TARIQ PORTER
RELIGIÓ «PANORAMA DE LA LITERATURA RELIGIOSA» FRANCESC TORRALBA

disfressada de *thriller* de baixos fons. Goodis abandona les regles convencionals del gènere, en què normalment un detectiu intenta restablir l'ordre, per accedir a un món on l'ordre no existeix i on l'única llei és la de la misèria humana i un destí marcat i implacable.

L'autor teixeix el relat al voltant de la figura de William Kerrigan, un estibador la vida del qual queda irremeiablement aturada en l'instant del suïcidi de la seva germana al fosc carreró de Vernon Street. Aquesta ubicació es converteix en un personatge més, un lloc que gairebé és a la vora de l'infern i on semblen niar les restes de la dignitat perduda. L'obsessió de Kerrigan per buscar un culpable no és tant una recerca de justícia com un intent desesperat i inútil de redimir la pròpia impotència.

L'autor s'endinsa en el fracàs i les seves conseqüències. Els diàlegs interiors del protagonista traspuen una melancolia asfixiant, reflectint la seva incapacitat per escapar de la foscor de la seva vida, tot i la llum fugaç que representa l'aparició de Loretta Channing. La relació entre l'estibador sense futur i la dona rica que sembla anar als baixos fons com qui va de turista és més que un idilli. Més aviat assistim a una col·lisió de classes socials destinada a la catàstrofe, i podem subratllar la premissa que la bellesa i l'esperança no poden sobreviure en aquest univers de fang i alcohol.

L'estil de Goodis és immediatament reconeixible: una prosa directa, visceral i lírica al mateix temps. Utilitza un llenguatge gairebé poètic per a descriure la feixuga realitat de les ombres, elevant l'asfalt brut i els carrers de Filadèlfia a l'estatus de paisatge metafísic on la llibertat s'ha esvaït.

No hi ha herois ni redempció final; només un descens progressiu cap a la fatalitat. Aquesta novel·la és, per tant, una immersió sense filtres en la ment d'un home vençut que, fins i tot en la seva passió, troba el camí cap a la destrucció, consagrant David Goodis com el cronista definitiu de l'ànima danyada. *David Goodis. La lluna sobre l'asfalt. Traducció de Teresa Solana. Clandestina, Barcelona, 2024.*

VICENÇ LLORCA

—

ENTENGUEM- NOS PER AMOR

Sempre s'ha fet molta força a recalcar la importància d'aprendre del passat i potser és cert. Qui no aprèn de la història està condemnat a repetir-la, però molt sovint aquest aprenentatge no prové directament del seu estudi, sinó que necessita un interlocutor, un intermediari capaç de servir de pont, de llegir, des de la perspectiva actual, els fets, les reflexions o els testimonis i tornar-nos-els.

També en literatura funciona aquesta màxima, més encara quan es decanta com a vehicle del pensament d'un moment històric. L'editorial Barcino ha creat una col·lecció, «Mirades», que ens ajuda a aprofundir en altres maneres d'estar al món, però és l'últim número, el setè lliurament, el que ha anat més enllà en el temps, recuperant l'esperit del

nostre segle XIII a través d'un dels seus representants més celebrats: Ramon Llull.

Llull (1232-1316), filòsof, teòleg i escriptor mallorquí, ha estat considerat el pare de la literatura catalana culta i el seu objectiu principal va ser la conversió dels no cristians mitjançant el diàleg i la raó. Va fusionar el pensament místic amb la lògica i va crear un complex sistema filosòfic i literari que intentava demostrar la veritat de la fe amb arguments racionals.

Es podria dir que l'escriptor Vicenç Llorca, responsable d'aquesta incursió al pensament de l'autor medieval, ha seguit aquest plantejament per dur a terme una recerca singular, entre la mística de la paraula poètica i la lògica més contemporània. Si Llull és una figura que desborda els límits, Llorca els encercla per aconseguir una representació d'acord amb el segle XXI. I això ho fa ja des del pròleg, una peça excel·lent i plena de detalls que ens relata la història personal de l'autor amb l'escriptor místic.

Tot plegat provoca un impacte estètic i reflexiu en el lector d'aquesta obra. Els comentaris de Llorca, entre la poesia, la crònica o la nota dietarística, ajuden a expandir els sentits i a entendre la bellesa literària que acompanya els textos lul·lians, la seva «aspiració a un perfeccionament personal com a símbol d'un perfeccionament del món». L'autor ens fa d'interpret, però també mira l'època actual a través de Llull. Potser és el moment que ens deixem anar per la metàfora i, com en un joc de màgia i de paraula, permetem que s'alliberi l'*amància* —la ciència de l'amor— a les nostres vides. *Vicenç Llorca. Entenguem-nos per amor. Barcino, Barcelona, 2025.*